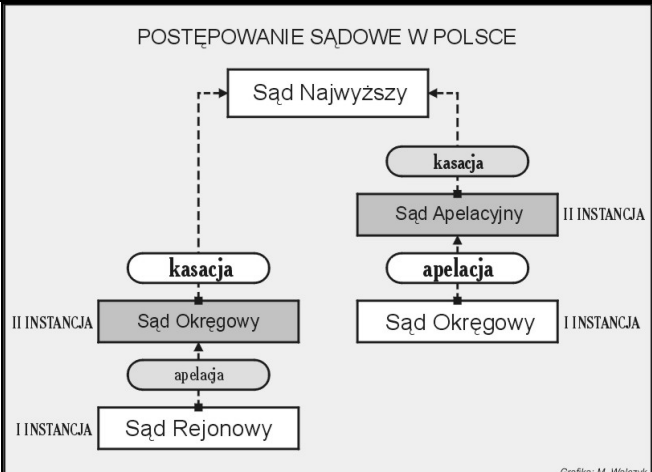

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
ARKUSZ I**

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza I można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych), uznaje się każdą inną pełną i poprawną merytorycznie odpowiedź przyznając za nią maksymalną ilość punktów.
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tylko tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest wymagane w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o pełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów,
- informacje podane w nawiasach kwadratowych mają charakter uzupełniający lub alternatywny.

Zadanie	Poprawna odpowiedź <i>Liczba punktów za rozwiązania częściowe</i>	Punkta- cja
1-6	1 – d, 2 – c, 3 – b, 4 – b, 5 – d, 6 – a, <i>1 pkt za każdą poprawną odpowiedź</i>	0-6
7-12	Zadanie 7 (0-4) A-5, B-3, C-4, D-1 Zadanie 8 (0-4) A-2, B-1, C-3, D-4 Zadanie 9 (0-4) A-2, B-1, C-4, D-3 Zadanie 10 (0-4) A-2, B-1, C-4, D-5 Zadanie 11 (0-4) A-1, B-5, C-4, D-3 Zadanie 12 (0-4) A-3, B-1, C-5, D-2 <i>W zadaniach nr 7-12 punktujemy każdą poprawną odpowiedź 1 pkt.</i>	0-24
13	A (0-1) - obyczajowe (zwyczajowe, kulturowe) – 1 pkt, B (0-1) – moralne (etyczne) – 1 pkt	0-2
14	ruchliwość społeczna, np. 1. awans lub degradacja społeczna [pionowa] - wynikająca ze zdobycia wykształcenia lub utraty pracy – 2. migracja, imigracja [pozioma]— wyjazdy w poszukiwaniu pracy, powroty z zagranicy – Przyznajemy po 1 pkt za nazwanie ruchliwości społecznej (razem 2 pkt) I po 1 pkt za podanie przykładów (razem 2 pkt) Uwaga: uznajemy każdą poprawną odpowiedź	0-4

15	A (0-2)– Np. zapewnienie porządku i bezpieczeństwa, funkcja prawodawcza, funkcja socjalna, gospodarcza, regulacyjna, administracyjna, kulturalna, [lub wskazuje konkretne w zakresie funkcji państwa]– 2 pkt B (0-2)– np. zapewnienie bezpieczeństwa i pokoju, ochrona interesów państwa, [lub wskazuje konkretne w zakresie funkcji państwa]– 2 pkt Po 1 punkcie za każdą poprawnie sformułowaną funkcję. Uwaga: uznajemy każdą poprawną odpowiedź. <i>po 1 pkt za prawidłową odpowiedź</i>	0-4
16	A (0-2) np. organy państwa muszą przestrzegać prawa, prawo nie działa wstecz, wieloinstancyjność trybu rozstrzygania spraw, niezawisłość sędziów, – 2 pkt. B (0-2) – 1. – drugi podpis – 1 pkt 2. np. konieczność składania podpisu przez premiera lub właściwego (odpowiedniego) ministra pod aktem urzędowym głowy państwa (prezydenta) dla nadania mu mocy prawnej. – 1 pkt. Uwaga: uznajemy każdą poprawną odpowiedź <i>po 1 pkt za prawidłową odpowiedź</i>	0-4
17	 1 pkt za 3 poprawne odpowiedzi, 2 pkt za 5 poprawnych odpowiedzi.	0-2
18	A (0-2) – np. spełnienie warunków UE, oraz układu z Schengen większa kontrola przepływu podróżnych, utrudnienia w nielegalnej pracy – 1 pkt za każdy poprawny przykład. B (0-2) – np. upadek przygranicznego handlu, spadek zatrudnienia w firmach produkujących na potrzeby handlu przygranicznego, utrudnienia wjazdowe dla Polaków – 1 pkt za każdy poprawny przykład.	0-4
19	A (0-2) – fakty – np. 1, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14. B (0-2) – opinie – np. 2, 3, 5, 6, 8, 15. Po 2 pkt za cztery fakty i 2 pkt za cztery opinie, po 1 pkt za dwa fakty i po 1 pkt za dwie opinie.	0-4

20	A – Mahatma Gandhi B – Vaclav Havel C – Robert Schuman D – Tadeusz Mazowiecki Po 1 pkt za podanie nazwiska. Uwaga: uwzględniamy pisownię poprawną fonetycznie; jeżeli zdający wpisze niewłaściwe imię, odpowiedzi nie uznajemy.	0-4																				
21	A. (0-2 pkt.) Zdający powinien do podanych w tabeli obszarów dobrać po 1 przykładzie działań podejmowanych przez stowarzyszenia w Ameryce. <table><tr><td></td><td>obszary życia społecznego</td><td>przykłady działań</td><td></td></tr><tr><td></td><td>Gospodarka</td><td>budowanie zajazdów</td><td></td></tr><tr><td></td><td>Edukacja</td><td>tworzenie seminariów, zakładanie szkół</td><td></td></tr><tr><td></td><td>Kultura</td><td>rozpowszechnianie książek, organizowanie zabaw,</td><td></td></tr><tr><td></td><td>Religia</td><td>wznoszenie kościołów, wysyłanie misjonarzy</td><td></td></tr></table> Uwaga: uznajemy każdą inną poprawną odpowiedź 1 pkt za 2 poprawne odpowiedzi, 2 pkt za 4 poprawne odpowiedzi. B. (0-2 pkt.) Zdający powinien wskazać korzyści w funkcjonowaniu stowarzyszeń, jakie dostrzega Alexis de Tocqueville. 1) Dla jednostki: np. rozwijają uczucia, kształtują umysł – 1 pkt 2) Dla społeczeństwa: np. służą jako przykład (inspiracja) dla innych, uczą współpracy i gotowości do kompromisu, umożliwiają poznanie procedur i zasad życia społecznego, strzegą społeczeństwo przed powrotem w stan barbarzyństwa – 1 pkt . C. (0-4 pkt.) Zdający powinien wypisać i zaznaczyć na mapie, zgodnie z podaną legendą, po 2 województwa, w których jest zarejestrowanych: 1) Najmniej organizacji pozarządowych: a) opolskie, b) świętokrzyskie – 1 pkt, zaznaczenie na mapie – 1 pkt. 2) Najwięcej organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców: a) mazowieckie, b) pomorskie – 1 pkt, zaznaczenie na mapie – 1 pkt		obszary życia społecznego	przykłady działań			Gospodarka	budowanie zajazdów			Edukacja	tworzenie seminariów, zakładanie szkół			Kultura	rozpowszechnianie książek, organizowanie zabaw,			Religia	wznoszenie kościołów, wysyłanie misjonarzy		0-11
	obszary życia społecznego	przykłady działań																				
	Gospodarka	budowanie zajazdów																				
	Edukacja	tworzenie seminariów, zakładanie szkół																				
	Kultura	rozpowszechnianie książek, organizowanie zabaw,																				
	Religia	wznoszenie kościołów, wysyłanie misjonarzy																				

	 <i>D. (0 - 3 pkt.)</i> Zdający powinien wyjaśnić pojęcie „organizacja pozarządowa” posługując się następującymi elementami: 1) spontaniczny, oddolny sposób założenia organizacji, 2) niezależność polityczna i finansowa od państwa, – 2 pkt. (1 pkt za 1) element, 2 pkt za 2) element. Zdający powinien podać przykłady dwóch różnych organizacji tego typu działających w Polsce, np. Polski Czerwony Krzyż, Amnesty International – 1 pkt.	
22	<i>A. (0-2 pkt.)</i> Zdający powinien zaznaczyć zdania prawdziwe i fałszywe 1) – fałsz 2) – fałsz 3) – prawda 4) – prawda 1 pkt za 2 poprawne odpowiedzi, 2 pkt za 4 poprawne odpowiedzi. <i>B. (0-2 pkt.)</i> Zdający powinien wymienić w punktach różnice między stowarzyszeniami zwykłymi (o uproszczonej formie), a stowarzyszeniami. 1) stowarzyszenie zwykłe może zostać założone przez minimum 3 osoby, stowarzyszenie przez minimum 15, 2) stowarzyszenia zwykłe w odróżnieniu od stowarzyszeń nie posiadają osobowości prawnej, 3) nie mogą zrzeszać osób prawnych, 4) nie mogą prowadzić działalności gospodarczej, 5) nie mogą przyjmować darowizn, spadków, zapisów, otrzymywać dotacji oraz korzystać z ofiarności publicznej, 6) mogą pozyskiwać środki na swoją działalność wyłącznie ze składek członkowskich, 7) stowarzyszenie zwykłe nie podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, 8) statut jest obligatoryjny w przypadku stowarzyszeń rejestrowanych, a w przypadku zwykłych wystarczy regulamin. 1 pkt za trzy poprawne wskazania, 2 pkt za pięć wskazań.	0-4

23	Zdający powinien, posługując się fikcyjnymi danymi, napisać pismo informujące o założeniu stowarzyszenia właściwy organ nadzorujący, umieścić w nim wszystkie informacje wymagane w Ustawie. 1) Podanie (użycie) nazwy stowarzyszenia – 1 pkt. 2) Podanie celu działania – 1pkt. 3) Określenie terenu działania – 1pkt. 4) Określenie środków działania – 1 pkt. 5) Podanie siedziby stowarzyszenia – 1 pkt. 6) Podanie nazwiska przedstawiciela – 1 pkt. 7) Właściwy adresat (prezydent) – 1 pkt. 8) Prawidłowa forma (adresat, nadawca, data, podpis) – 1 pkt.	0-8
24	Zdający, na podstawie Wykresu nr 1, powinien wskazać i wyjaśnić następujące dane: A. mieszkańcy dużych miast (500 tys. mieszkańców i powyżej): np. większy dostęp do organizacji, większe potrzeby społeczne, B. osoby z wyższym wykształceniem: np. poczucie odpowiedzialności, większe możliwości działania na rzecz innych, C. kadra kierownicza, inteligencja: np. możliwości, poczucie odpowiedzialności, presja środowiska, misja społeczna inteligencji, D. uczniowie lub studenci: np. większa ilość czasu, idealizm, E. ludzie z dochodem powyżej 800 zł na osobę w rodzinie: np. większe możliwości finansowe, większa ilość czasu, F. osoby uczestniczące kilka razy w tygodniu w praktykach religijnych: np. silna funkcja społeczna Kościoła, duża liczba i różnorodność organizacji, stosowanie się do wskazań religii. Po 1 pkt za właściwe wskazanie i wyjaśnienie przyczyny.	0-6
25	Zdający, zachęcając młodych Polaków do działania w organizacjach społecznych pracy na rzecz innych: - A.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. żyjąc w społeczeństwie powinniśmy postępować zgodnie z zasadą czynienia dobra) do pkt. 1 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument, - B.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. stale poszerza się sfera ubóstwa) do pkt. 2 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument - C.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. dają możliwości większego indywidualnego kontaktu) do pkt. 3z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument - D.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. zawsze praca społeczna będzie potrzebna, rząd wszystkiego nie załatwi) do pkt. 4 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument - E.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. pomoc dla osób potrzebujących organizowana przez nie jest zawsze celowa i konkretna) do pkt. 5 z Tabeli nr 2 - po 1 pkt za każdy argument - F.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. istnieje olbrzymia potrzeba pracy w środowisku lokalnym) do pkt. 6 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument - G.(0-1) używa formy artykułu prasowego- nadaje tytuł- 1 pkt	0-13